

(המשך מעמוד 27)

מרבית לדבר עליה. מתרגז כשאני חוזרת ושואלת אותו שוב ושוב איך הוא חי עם העובדה שהוא מוגבל פיסית. הוא מבקש ממני להבהיר, כי העובדה שהוא מרותק לכיסא-גלגלים נובעת מכך שגוף בדרך-כלל הוא נעזר במכשיר-הליכה. אלא שיום אחד הוא נעזר בבוקר וידו נרדמה. סירבה להתעורר. הוא הלך לבדיקות בבית-חולים, נפל מכיסא-הגלגלים ושבר את רגלו המשותפת. בכל מיקרה אחר היתה החלמה מהירה יותר. אלא שאצל מקייטן היא ארכה זמן רב. חודשיים היה מרותק לכיסא-גלגלים. כשהוא מתקשה להיעזר ברגליו החלשות, עקב מחלת שיתוק-הילדים, כרעע הוא עדיין מרותק לכיסא. אך מקווה להחלים במהרה.

הטלפון בדירתו מצלצל ללא הרף. מדברים מדירתו של הזמר המהולל. הוא עונה לטלפון. גברת אחת מזמינה אותו לשימחה מישפחתית. הוא נוקב במחיר - 1000 דולר. הגברת אומרת לו: בחיידך, תעשה הנחה. בעלי נכה צה"ל. בעלך נכה צה"ל? הוא אומר לה. אז זה יעלה לכם 1300 דולר? למה? למה גם אני נכה. ואין לי

צפיתי בהקרנה של הסרט קאסטר. התמונה היתה כמעט סוריאליסטית. הגעתי לבניין אולפני ברקו בניבנתיים. והחנתי את המכונית. בזו אחר זו הגיעו מכונית אמריקאית לבנה שמתוכה יצא חופני כהן. אחריה הגיע ועצרה בחריקת-בלמים מכונית מרצדס אדומה. שמתוכה יצא זוהר ארגוב. לא הספקתי להגיד ג'ק רובינזון ועוד מכונית אמריקאית נקנית חנתה על המיידרכה. שמתוכה יצא משה חיים.

הם אוהבים מכוניות אמריקאיות ואוהבים את החיים. הם יודעים לשיר מכל הנשמה. יש לכמה מהם קולות פעמונים. ויש במוסיקה שלהם משהו אותנטי מדליק. קשה לי להבין כיצד אדם הנוסע ליוון ונשפך מצלילי-הבזוקי, לא נהנה בארץ מצלילי העוד; כיצד אדם הנוסע למצרים ומחפש מוסיקה ערבית. לא נהנה מלינדה לינדה.

דומני שהמוסיקה של זמרי-הקאסטוט היא המוסיקה האותנטית שלנו. ואומנם, בהחרונה חלה פתיחות בכל שכבות-הציבור. גם זו האשכנזית. למוסיקה הזו. בסיום שנת-הלימודים, בבית-ספר שרובו. אשכנזי ברמת-אביב, כיכבו חיים משה עם לינדה וזוהר ארגוב עם הפרח בגני וג'קי מקייטן עם

לכר. התחלתי בהודית ופרסית. מוסיקת פולקלור. זה מה שהיה צריך בשביל הקהל. הוא אהב את זה.

לא יכולתי להתחיל עם מוסיקה כתובה ומעובדת, הייתי זקוק לגימיק כדי שהקהל יקבל אותי. פולקלור פרסי והודי היה הגימיק. הקהל אהב את זה.

● ומתי הפסקת לשיר הודית ופרסית?

ככה, לאט-לאט. הקהל למד לאהוב אותי והתחלתי לשיר את המוסיקה שלי. את המוסיקה שאני אוהב.

● אתה מגדיר את המוסיקה שלך כמזרחית?

לא, אני מגדיר אותה כמוסיקה ישראלית עברית. מוסיקה מזרחית היא מוסיקה של פולקלור - תימנית, פרסית - כזאת שאבא שלי וסבא שלי הביאו מתימן ושרים אותה בתימנית. אבל אם אני שר "אשאל אלוהי יגאלה שבויים", זה לא מזרחי, זה עברי, המילים הן בעברית. את לא יכולה להגיד על שיר כזה שהוא פולקלור.

יש המוסיקה של הרעסה, שזה פולקלור, שזה שירים בתימנית עסלי. המוסיקה שאני שר היא ישראלית. לא תוכל אדם לגעת ולא לחוות זה עברית. רק פשוט האשכנזים - שאני חס וחלילה לא שולל אותם, כי אני לא גזעני ולא מפריעה לי שום עדה, האשכנזים יש להם בעיה. בעיה הם לא אשמים בה, הם באו מהמערב. והרבע טון של המוסיקה המזרחית צורם להם. ובצדק. את לא יכולה לכפות על הכן-אדם מוסיקה. זה עניין של זמן. אם ישמיעו את השירים האלה יותר, הם יקלטו אותם יותר. זה שכעת הם לא אוהבים את המוסיקה הזאת, זה נובע מזה שלא משמיעים את השירים ברדיו.

● יש לך תלונות נגד הרדיו?

לי אין כלום נגד הרדיו, כמו שאין לי כלום נגד האשכנזים. לא משתלם לשנוא. יש זמרים ששונאים אשכנזים ופולגים. אמרתי להם הרבה פעמים, שזה לא משתלם, בסופו של דבר. קחי אותי למשל. אני יורד לעם ומטיף כל הזמן. שאסור לשנוא ואסור להיות גזעני. למה לשנוא את האשכנזים? למה לשנוא את הרדיו ואת השרדים שלא משרדים שירים מזרחיים? אני אף פעם לא התלוננתי. אני מאמין שאם אני אבוא לשרר ואתלונן למה הוא לא משרד את השיר שלי, הוא יעשה לי דווקא. אני לא מכיר אף שדר, ואם משהו מחליט להשמיע את ג'קי מקייטן - אהלן וסאהלן. ישמיע - ישמיע, לא ישמיע - שיהיה כריא. סך הכל, מה אנתו? כנייארם שעושים חאפלות. ואללה, תאמיני לי מה זה החיים? מה אני אניד לך. כל שבוע יש יום ראשון, וכל יום ראשון הוא אחר.

● סבלת מהעובדה שחלית בשיתוק ילדים?

לא, מה פיתאום? אני נראה לך אחר שטובל? **● ילדים הם לעיתים אכזריים מאוד בלמי חרגיכם.**

אני נראה לך אחר שיכולים להתעלל בז? אני שפסתי את הילדים, מה זה ילדים אכזריים? זה תלוי איך אתה מתנהג. אני בסדר עם כולם, או אין צ'אנס שמישהו לא יהיה בסדר איתי, וכך זה היה עור כשהייתי קטן.

● מתי התחלת להופיע?

הייתי בגיל 18, הוריי נסעו והשאירו אותי לכר בבית. באותו יום השכנים לקחו אותי לחתונה. העגנו לחתונה, התיזמורת התחילה לנגן והשכנים ככה אומרים לי: "יאללה, כוא תשיר, כוא תופיע." בהתחלה זה היה סתאלבת, יעני בא להם להסתלבת עליי, לעשות ממני צחוק. הם רצו לעשות ממני צחוק ואני עשיתי מהם צחוק. התחלתי לשיר. ראו הילד לא מזויף, שולט בתיזמורת, ואו החלטתי סופית: אני אהיה זמר מיקצועי.

התחלתי ללכת לחתונות לא מוזמן, עובר פה, גומר פה עובר שם. ככה הייתי מתפלח ונכנס לחתונה קושר קשר עם התיזמורת, יחסים, אהלן-אהלן, תיק תק מה העניינים. רוכש ככה את האמון שלהם ואז מבקש מהם לשיר. בהתחלה ככה הם מסתלבים עליי, אחר כך, כשאני מתחיל לשיר, הם מבקשים ביחד עם הקהל שאשיר עוד שיר ועוד שיר. יאללה, שלושה שירים והררן.

ככה התחלתי בקאריירה. בהתחלה לא מוזמן, אחר כך כבר שילמו לי כסף.

● מה שרת?

יוונית בעיקר.

מקייטן עם ה"רוקמן" שלו. יש כאלה שכותבים מוסיקה. אני מקליט מוסיקה!

מוסדות מאחורי גבי שיתמכו בי. אז אני לא רוצה לרסם על בעלך ולא רוצה שבעלך ירסם עליי.

בסוף הם גומרים על 700 דולר. ג'קי עשה לה הנחה. הבטיח לה שהוא ינחה, ישיר דיסקו. מיזרחי, עברית, הודית, יוונית, פרסית. כל טוב. היא לא רוצה דיסקו. הכל רק לא דיסקו.

אחר-כך מצלצל אחד יעקב, אמרגן. הוא רוצה את ג'קי להופעה. ג'קי אומר לו - 800 דולר. יעקב האמרגן אומר לו: הרגת אותי. הרגתי אותך? משיב לו ג'קי. אז תשתה מים קרים. למה כל-כך ביוקר, מנסה לשאול יעקב. וג'קי משיב: למה זה מיפעל ויש להם כסף. התן-כלה הייתי עושה הנחה. הייתי לוקח 600 דולר. אני מופיע כל הערב בהנחה. בידור שינגון ושירים. תן לי להרוויח! אחר כך הוא סיפר לי שהוא שונא אמרגנים. הם מרמים טלפון ומזויזמים מאה דולר, שהוא יכול להרוויח לעצמו. הוא סיפר לי שהוא מרבה להופיע בהתנדבות לפני אסירים, ובעיקר לפני ילדים לוקי שיתוק-ילדים. הוא שר להם. מדבר איתם.

יש פה מעון של אילנשלמוליו. אני בא לילדים. עושה להם ככה שימחה. הם הולכים על זה. יודעים שאין להם מה להפסיד כבר. אני מדבר איתם. אומר להם: תקחו דולר ממיני - ממוני - אלוהים נתן לי עוצמה בתור נכה. שאנשים און להם בתור לא נכים. אני בשיחת-טלפון יכול להפעיל את בית אסיה. עובר, בחתונות של איציק אילונה אברהם. בכפר-סבא. אני רואה איך הוא מפעיל 500 איש. איך הוא מרכז סביבו דודי מעריצות. היודעות את כל המילים של שירי בעלי-פה. אני רואה אותו ודומה בכיסא-הגלגלים. לבוש בחולצת-טי אדומה. מבבט עד הגג. נהנה מכל רגע על הבימה. כמה ערבים לפני הפגישה עם מקייטן.

● אתה שר מאז שהיית ילד. מתי התחלת לשיר בצורה מיקצועית?

אני אספר לך את תולדות-החיים שלי. בגיל עשרה חודשים חליתי כפוליו, שיתוק-ילדים. בגיל שש עברתי ניתוח בבית-חולים אסף הרופא. כל הילדים שהיו כפוליו במחלקה כבו ורצו את אבא ואמא שלהם לידם. אני התעוררתי מהניתוח התחלתי לשיר.

כל הזמן שרתי. חצי שנה שכנתי בגבס, מכף רגל ועד ראש - ושרתי. נו, וכך, כששכנתי בגיל שש בבית-החולים ולא יכולתי להזיז שום איבר, רק את הפה שכל הזמן שר, היה לי זמן להחליט מה אני רוצה מהחיים.

● בגיל שש החלטת מה אתה רוצה מהחיים?

כן. הלכתי ללמוד ונשארת כיתה. גרנו בשכונת בני-ציון בנתניה, ולמדתי בבית-ספר דתי של האגודה. כל הזמן הייתי מקבל מכות.

● מהילדים?

לא. מהמורים הרתיים האלה. אם מישהו לא רוצה ללמוד. אין אצלם אפס - מרביצים מכות. נו, הבנתי בראש שלי שפרופסור לא אהיה, ארכיטקט לא אהיה, ארכיבישוף בטוח לא אהיה - אז החלטתי שאני אהיה זמר.

● במישפחה שלך יש ארכיטקטים?

לא. אבל יש לי אח אחד מנהל-חברה, אח אחר בעל מיפעל ליהלומים ועוד שלושה אחיות, כולן נשואות לבחורים על הכפאק, אבא שלי היה מוהל ואמא שלי שתחיה, תמיד היתה עקרת-בית.

● ועל היום היא אופה לחם בתבון?

ככה, לפעמים, בעיקר היא טוחנת את החיטה ללחם כאבני-יריחים, שתהיה בריאה.

● מה סירוש השם מקייטן?

במיקצוע החייטות יש גזרן ויש משהו כמו תרמו - איך קוראים לזה?

● תרמן.

תרמן. המישפחה שלי זה מקייטן, יעני תרמן. סבא שלי היה תרמן בתימן, היה מעצב חליפות, והמיקצוע הזה עבר במישפחה מדורות. הרבה שואלים אותי אם אני ממוצא סקוטי, יעני ג'ק מק' קייטן.

● אני לא פוליטי, הליכוד רצה לשלם לי הון-עתק תמורת תעמולה בחירות, וסידבתי!

● מאיפה ידעת יוונית?

הייתי שר ככה מחארת, ולא היו מרגישים.

● מה זה מחארת?

יעני: ממציה. הייתי ממציה מילים, בגלל זה שרתי ביוונית, למה בעברית לא יכולתי לחארת. **● תן לי דוגמה איך היית מחארת.**

לא יכול. זה נשמה, אני לא לוחץ על כפתור. זה עניין של שנים שאני שר ככה מהלב, אז את רוצה שאני אחארת לך כך, ברגע?

● אתה הרי מרותק לכיסא-גלגלים.

לא הייתי מרותק לכיסא, זה רק עכשיו, כי נפצעתי. היה לי מכשיר-הליכה, הייתי מוגבל. אבל זה לא היה משמעותי, אף פעם לא עשיתי מזה עניין. התגברתי, רציתי להתגבר והצלחתי.

● איך נלחמת במיאגבלה שלך?

דחיתי אותה לצד, התנהגתי כאילו שזה לא קיים. לא כאילו - את רואה, זה לא קיים. אם את נכנסת בי ומכיירה אותי, ראש-כריאס, את יודעת שהאיש בכיסא-גלגלים זה לא אני.

אומרים שאני נכה, אבל אני לא נכה. מישהו אמר לי פעם: תגיד, ג'קי, אתה לא מתבייש לעלות עם כיסא-גלגלים על הבימה? אמרתי לו: "חכיבי, אני על עולה עם כסא. נלגלים על הבימה, אני עולה עם עצמי על הבימה. העוצמה שיש לי, חכיבי, היא עוצמה שאין להרבה אנשים העולים בלי כיסא-גלגלים לבימה."

תעשי לי טובה, אל תעשי מהנכות שלי עניין, כי היא באמת לא עניין. הנכות שלי מתה לפני שנים, ומי את שתעירי מתי? מה פיתאום שתכתבי על זה, מה פיתאום שתצלמי אותי בכיסא-גלגלים.

היום בערב תבואי לחתונה. אני ארד מהכיסא, אפילו אם יהיה קשה. אני אשיר בלי הכיסא. לא רוצה לעשות עניין מהנכות שלי. אף פעם לא עשיתי.

● שרת בחתונות בהתנדבות. מתי הפסקת לומר שאנשים קונים את התקליטים ואת הקסטות שלו?

ככה, הייתי שר בחתונות, עד שיום אחד החברה מלהקת העוד אמר: ג'קי שר טוב, בואו ניקח אותו, נפתח צוות.

נכנסתי ללהקת העוד עם הגיטאריסט יהודה קיסר. כשרצו לעשות מהלהקה הצגה בקולנוע, לא הסכמתי. זה הוריד מהמקורות. רצו תיפאורה, בגדים. אמרתי: זה מתאים להצגה ישו כוכב עליון. אהננו באנו מהמקורות. מהשכונה, אהננו אין לנו ראש לזה.

● אתה שר מאז שהיית ילד. מתי התחלת לשיר בצורה מיקצועית?

אני אספר לך את תולדות-החיים שלי. בגיל עשרה חודשים חליתי כפוליו, שיתוק-ילדים. בגיל שש עברתי ניתוח בבית-חולים אסף הרופא. כל הילדים שהיו כפוליו במחלקה כבו ורצו את אבא ואמא שלהם לידם. אני התעוררתי מהניתוח התחלתי לשיר.

כל הזמן שרתי. חצי שנה שכנתי בגבס, מכף רגל ועד ראש - ושרתי. נו, וכך, כששכנתי בגיל שש בבית-החולים ולא יכולתי להזיז שום איבר, רק את הפה שכל הזמן שר, היה לי זמן להחליט מה אני רוצה מהחיים.

● בגיל שש החלטת מה אתה רוצה מהחיים?

כן. הלכתי ללמוד ונשארת כיתה. גרנו בשכונת בני-ציון בנתניה, ולמדתי בבית-ספר דתי של האגודה. כל הזמן הייתי מקבל מכות.

● מהילדים?

לא. מהמורים הרתיים האלה. אם מישהו לא רוצה ללמוד. אין אצלם אפס - מרביצים מכות. נו, הבנתי בראש שלי שפרופסור לא אהיה, ארכיטקט לא אהיה, ארכיבישוף בטוח לא אהיה - אז החלטתי שאני אהיה זמר.

● במישפחה שלך יש ארכיטקטים?

לא. אבל יש לי אח אחד מנהל-חברה, אח אחר בעל מיפעל ליהלומים ועוד שלושה אחיות, כולן נשואות לבחורים על הכפאק, אבא שלי היה מוהל ואמא שלי שתחיה, תמיד היתה עקרת-בית.

● ועל היום היא אופה לחם בתבון?

ככה, לפעמים, בעיקר היא טוחנת את החיטה ללחם כאבני-יריחים, שתהיה בריאה.

● מה סירוש השם מקייטן?

במיקצוע החייטות יש גזרן ויש משהו כמו תרמו - איך קוראים לזה?

● תרמן.

תרמן. המישפחה שלי זה מקייטן, יעני תרמן. סבא שלי היה תרמן בתימן, היה מעצב חליפות, והמיקצוע הזה עבר במישפחה מדורות. הרבה שואלים אותי אם אני ממוצא סקוטי, יעני ג'ק מק' קייטן.

„אני אוהב ערבים. הם מערצים שלי. אני מוכר קאסטות בגדה ואכילו במצריים”

ככה לכר יושב עם עצמי, והמוסיקה יוצאת לי, ככה, לכר.

● אתה קורא תווים?

לא.

● אינך זקוק לתווים בעבודה?

לא. בשביל מה אני צריך תווים?

● אתה מלחין, לא?

כן, אני מלחין ככה לעצמי, יושב מול הווקמן - את רואה זה הווקמן? שר לעצמי דיקלידרדה, באה לי מנגינה, פותח את הטייפ, מקליט את המנגינה. חלאס, לא צריך תווים.

אחר רושם מוסיקה, אחד שר מוסיקה, אני שר. **● ססר לי איך התחלת להלחין.**